Ügyiratszám: ABI-0196-2/2010/K.

Hivatkozási szám: 2279764375

Dr. Szikora János részére

Elnök

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A vagyonadó kalkulátorral összefüggésben az előző év novemberében küldött megkeresésemre adott válaszát köszönettel kézhez vettem. Külön köszönöm a vagyonadó kalkulátor révén szerzett adatok kezelésének részletes leírását és mindenre kiterjedő tájékoztatását.

Az adatkezelés körülményeinek vizsgálata után az alábbiakban foglalok állást:

Mind a személyes adatok védelme, mind a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából további intézkedéseket tartok szükségesnek annak érdekében, hogy az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal eljárása a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) szabályainak megfelelő legyen.

A vagyonadó kalkulátor jelenlegi működését nem tartom megfelelőnek. Arra alapul ugyanis, hogy az interneten keresztül nem azonosított felhasználó a saját nevében és a saját ingatlanjára nézve ad meg pontos adatokat (tulajdonosként vagy a vagyoni értékű jog jogosítottjaként). Ehhez a magatartáshoz jogkövetkezmények fűződnek, hiszen ezeket az adatokat az APEH hat évig megőrzi, és úgy tekinti azokat, mint a nyilatkozó felhasználó személyes adatait, továbbá egy adóeljárás során azokat figyelembe veheti.

Egyetértek azzal a célkitűzéssel, hogy az adóhatóság segítséget nyújtson az adózóknak adókötelezettségük teljesítésében. Amennyiben azonban az adózók segítése az adatok rögzítése nélkül is nyújtható, abban az esetben az adatok rögzítése nem fogadható el, hiszen nem felel meg a célhoz kötött adatkezelés követelményének. Az adózó és adóhatóság közötti együttműködésnek ebben a fázisában ugyanis nincs az adóhatóságnak olyan kötelezettsége, amely a bevitt adatok tárolását indokolná.

A tárgyalt kontextusban különös jelentőséget érdemel az a kritérium-rendszer, amelynek alapján az APEH a vagyonadó kalkulátort működteti. Az ennek alapjául szolgáló információk az Avtv. 2. § 4. pontja alapján közérdekű adatoknak minősülnek, amelyeket kérésre bárki számára rendelkezésre kell bocsátani. Az adókötelezettség kalkulálhatóságához fűződő társadalmi érdek egyébként is megköveteli, hogy a polgár adókötelezettségét meghatározó szempontok nyilvánosak legyenek. Hangsúlyozom, hogy az APEH ezen információk tekintetében nem rendelkezik információs monopóliummal, bárki számára minden további jogkövetkezmény és adatrögzítés nélkül lehetővé kell tenni, hogy az ingatlanjával kapcsolatos adófizetési kötelezettségéről tájékozódhasson.

A lakóingatlanok adójának bevallásához felhasználható becsült forgalmi érték közléséről szóló 242/2009. (X. 29.) számú kormányrendelet alkalmazását csupán akkor tartom alkotmányosnak, ha az APEH előzetesen és teljeskörűen nyilvánossá teszi a kalkulátorhoz használt információkat, ilyen módon lehetőséget biztosítva bárki számára az ingatlan forgalmi értékének – az adóhatóság által is elfogadható – meghatározásához. Abban az esetben, amennyiben az adózónak lesz lehetősége választani az adóhatósági adatrögzítés, valamint az egyéb, adatrögzítéssel nem járó számítási lehetőségek között, érvényesülni fog a

választási lehetőség, így az APEH által működtetett honlap használatának önkéntessége. Ennek hiányában azonban az adatkezeléshez szükséges jogalap hiányozni fog, hiszen a felhasználónak nincsen választási lehetősége az adatok szolgáltatása tekintetében, amennyiben adókötelezettségét előre kalkulálni kívánja.

A jelenlegi megoldás alkalmazása során aggályokat vet fel, hogy beszélhetünk-e egyáltalán olyan környezetben hozzájárulásról, melyben a hatóság kísérletet sem tesz arra, hogy meggyőződjön a felhasználó kilétéről. Az adatok minőségének elve sem érvényesülhet az adatkezelés ilyen feltételei mellett, hiszen nemcsak az adatforrás meghatározhatatlan, hanem a megadott információk pontossága sem szavatolható. Álláspontom szerint az adóhatóság részéről elvárható minimális körültekintés körébe tartozik, hogy ne tároljon olyan adatsorokat, amelyekben a név mellett nem a megfelelő adóazonosító jel vagy adószám van feltüntetve.

Támogatom az adóhatóság azon törekvését, hogy az adófizetéshez segítséget nyújtson az adózóknak, ugyanakkor határozottan el kell utasítani minden olyan magatartást a hatóságok részéről, amely az adózókat saját érdekeik „védelme” érdekében arra indíthatja, hogy a valóságnak meg nem felelő adatokat adjanak meg az alkotmányos kötelezettségük gyakorlásához szükséges tájékozódásuk során. Bizonyos vagyok abban, hogy a kormány eredeti szándéka nem erre irányult, éppen ezért is elengedhetetlennek tartom, hogy a Pénzügyminisztérium és az APEH közreműködésével a kormányrendelet alkotmányos alkalmazása minél előbb megvalósulhasson.

Tisztelt Elnök Úr!

A vagyonadó kalkulátor jogszerű működése érdekében a fentiek alapján kérem a következő intézkedések megtételére:

- A vagyonadó kalkulátor adatrögzítés és azonosítás nélkül is legyen használható;
- A kalkulátor működésének alapjául szolgáló információkat tegyék mindenki számára hozzáférhetővé;
- Azon a felhasználói felületen, ahol csupán adatrögzítéssel van mód az adókötelezettséggel összefüggő tájékozódásra, és az adatok megadásához jogkövetkezmény fűződik, ott a tárolt személyes adatok minősége érdekében megfelelő módon azonosítsák a felhasználókat.

Együttműködését előre is köszönöm. A további intézkedések megtétele érdekében álláspontomról tájékoztatom a pénzügyminisztert is.

Budapest, 2010. január 13.

Üdvözlettel

Dr. Jóri András